

BARNE-OG LIKESTILLINGSLOVEN
Arkivkode: 011
Dato: 15/1-09
Saksnr: 2008/041671-019

13.01.2009

Høringsuttalelse vedrørende forslag om lov om endringer i diskrimineringsombudsloven, markedsføringsloven og barneombudsloven

PRESS - Redd Barna Ungdom (heretter PRESS) avgir med dette sin høringsuttalelse til lov om endringer i diskrimineringsombudsloven, markedsføringsloven og barneombudsloven.

PRESS er svært positiv til at dette lovforslaget har kommet og vi er fornøyd med at ombudenes uavhengighet er foreslått styrket. Vi vil i vår høringsuttalelse konsentrere oss om barneombudsloven, da dette har høyest relevans for vårt virkefelt som en barne- og ungdomsorganisasjon.

Om barneombudets virkeperiode

PRESS støtter forslaget om at barneombudet skal utnevnes for en periode på seks år og at muligheten for gjenoppnevning bortfaller. Høringsnotatet inneholder flere gode argumenter for denne løsningen, som vi støtter opp om. Vi har også tidligere tatt til orde for en slik løsning, da vi tror dette fører til at ombudet i større grad kan operere uavhengig. At det er behov for en styrking av uavhengigheten til barneombudet har også FNs komiteen for barnsrettigheter påpekt:

10. Komiteen erkjenner barneombudets viktige bidrag, men merker seg at Barneombudet begrenses i sin virksomhet på grunn av sin tilsynelatende avhengighet av Barne- og familiedepartementet.

11. Komiteen anbefaler at parten gir Barneombudet ytterligere økt selvstendighet¹.

Barns deltakelse

I tillegg til at PRESS har vært opptatt av å styrke barneombudets uavhengighet, har vi også tatt til orde for at barn bør medvirke i utnevningen av barneombudet. Vi savner en vurdering av dette temaet i høringsnotatet. PRESS mener barn bør kunne øve innflytelse over hvem som skal være deres ombud. Det finnes her flere land som har slike ordninger som man kan høste erfaringer fra. Blant annet har Irland etablert en praksis for barns medvirkning i utvelgelsen av barneombud. Deres erfaringer er dokumentert i rapporten "Report on the selection processes for the appointment of the Irish ombudsman for children"²

For å illustrere hvordan barns medvirkning kunne vært utført i en norsk sammenheng vil vi utdype én mulig løsning. Ulike barne- og ungdomsorganisasjoner velger hver sin representant under 18 år. Barnerepresentantene har ulik alder og bakgrunn. Sammen danner de en komité som gir innspill og medvirker i ansettelsesprosessen. For det første gir de innspill til hvilke egenskaper de ønsker at et barneombud skal ha. Disse innspillene brukes i stillingsutlysningen. For det andre deltar de i sluttfasen av intervjuprosessen. Barna intervjuer et utvalg av de kandidatene departementet mener er best kvalifisert, og kommer så med sin mening om hvem som bør bli barneombud.

¹ Avsluttende merknader fra FNs komité for barnets rettigheter, juni 2005

² Butler Scally D. (2004). Dublin: Public Appointments Service

En slik ordning vil sikre at barns rett til deltakelse blir ivaretatt. FNs konvensjon om barns rettigheter § 12 sier:

Artikkel 12 A si sin mening

Barn har rett til å si sin mening i saker som vedrører det. Barns meninger skal tillegges vekt.

- 1. Partene skal garantere et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og gi barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.*
- 2. For disse formål skal barnet særlig gis anledning til å bli hørt i enhver rettslig og administrativ saksbehandling som angår barnet, enten direkte eller ved en representant eller et egnet myndighetsorgan og på en måte som samsvarer med vedkommende lands saksbehandlingsregler.*

PRESS mener utnevning av barneombud i høyeste grad er en sak som vedrører barn og de bør derfor få si sin mening. I tillegg til det rettighetsmessige kan også en slik ordning sikre et barneombud som kommuniserer godt med barn. Dette kan også være en effektiv metode for å styrke ombudets faktiske uavhengighet, ved at ombudet føler at barna, og ikke departementet, er dets oppdragsgiver.

Vi understreker at den løsningen vi skisserte for barns medvirkning kun er en av mange mulige løsninger for å ivareta barns rett til medvirkning. Barns medvirkning i denne prosessen må sees i en større sammenheng og PRESS mener derfor det ville vært hensiktsmessig med en utredning av barneombudet der man også vurderer andre sider ved ombudet.

Forbrukerombudet og likestillings- og diskrimineringsombudet

PRESS har ingen kommentarer vedrørende de øvrige forslagene i høringsnotatet.

Med vennlig hilsen

Kirsten Kolstad Kvalø

Kirsten Kolstad Kvalø,
Leder PRESS – Redd Barna Ungdom